

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे

समाजकार्य विशारद (BACHLOR OF SOCIAL WORK) (B.S.W.)

परीक्षा : नोव्हेंबर - २०२३

सत्र ३ रे

विषय : समुदाय संघटन आणि सामाजिक कृती (25 CP 3.1)

दिनांक : २१/११/२०२३

गुण: ६०

वेळ: दु. २.०० ते दु. ४.३०

सूचना: १) सर्व प्रश्न अनिवार्य.

प्र.१ योग्य पर्याय निवडून गाळलेल्या जागा भरा.

(१०)

१. समुदाय संघटनमध्ये समुदाय स्तरावरिल समावेशित केले जातात.
अ)उपक्रम ब) कार्यक्रम क)प्रशिक्षण ड)विकास
२. समुदाय संघटन ही आहे.
अ)पद्धती ब)प्रक्रिया क)तंत्र ड)विकास
३. समुदाय संघटनमध्ये लोकशाहीवादी आणि तत्वे ओळखली जातात.
अ)प्रश्न ब)बलस्थाने क)कमतरता ड)गरजा
४. समाजकार्यकर्त्यांनी समुदायाच्या अध्ययन करणे आवश्यक आहे.
अ)इतिहास ब)विकास क)प्रक्रिया ड)टप्पे
५. समुदाय संघटनेतील महत्त्वाचा घटक म्हणजे सहकारी भावनेचे होय.
अ) तंत्र ब)प्रक्रिया क)तत्व ड)टप्पे
६. खालील पैकी कोण चिपको चळवळीशी संबंधित आहे.
अ)संदुरलाल बहुगुणा ब)अरुंधती रॉय क)वंदना शिवा ड)मेधा पाटकर
७. भूदान चळवळ कोणी सुरू केली?
अ)धोंडो केशव कर्वे ब)विनोबा भावे क)महात्मा गांधी ड)बी.आर.आंबेडकर
८. सामाजिक कृती ही समाजकार्याची आहे.
अ)तत्व ब)साधन क)पद्धती ड)तंत्र
९. अंतोदया चळवळीचे हे जनक आहेत.
अ)धोंडो केशव कर्वे ब)विनोबा भावे क)महात्मा गांधी ड)बी.आर.आंबेडकर
१०. यांनी दलित चळवळ सुरू केली.
अ) बी.आर.आंबेडकर ब)नामदेव ढसाळ क)राजा ढोले ड)वामन मेश्राम

प्र.२ थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)

(२०)

- १) समुदाय संघटनेची तत्वे स्पष्ट करा.
- २) भारतातील कृषी चळवळींचे वर्णन करा.
- ३) सामाजिक कृतीची तत्वे आणि रणनीती लिहा.
- ४) सामाजिक कृतीची प्रारूपे स्पष्ट करा.

प्र.३ खालीलपैकी एका प्रश्नाचे उत्तर लिहा.

(१५)

- १) समुदाय संघटनेची प्रारूपे लिहा.
- २) सामाजिक कृतीचे समाजकार्याच्या इतर पद्धतीशी असणारा सहसंबंध वर्णन करा.

३) महिला चळवळी स्पष्ट करा.

प्र.४. टीपा लिहा (कोणत्याही तीन)

(१५)

- १) समुदाय संघटकाच्या भूमिका
- २) समुदाय संघटन: व्याप्ती
- ३) सामाजिक कृती: व्याप्ती
- ४) नर्मदा बचाव आंदोलन

Sub : Community Organization and Social Action (25 CP 3.1)

Instructions: 1) All questions are compulsory

Q.1 Fill in the blanks by choosing correct alternative

(10)

1. The term "community organization covers a series of ----- at the community level.
a) Activities b) Program c) Training d) Development
2. Community organization is a -----
a) Method b) Process c) Technique d) Development
3. Community organization recognizes the democratic ----- and principles.
a) Values b) Guidelines c) Strategies d) Decentralization
4. The study of the ----- of community organization becomes essential for a social worker
a) History b) Development c) Process d) Stages
5. The fundamental aspect of the community organization is the ----- of "Co-operative spirit"
a) Techniques b) Process c) Principle d) Step
6. Among the following who is associated with chipko Movement
a) Sunderlal Bahuguna b) Arundhati Roy c) Vandana Shiva d) Medha Patkar
7. ----- has started the Bhoodan Movement
a) Dhondo Keshav b) Vinoba Bhave c) M.K. Gandhi d) B.R.Ambedkar
 Karve
8. Social Action is ----- of Social Work.
a) Principle b) Tool c) Method d) Technique
9. ----- is the father of Antodaya Movement
a) Dhondo Keshav b) Vinoba Bhave c) M.K. Gandhi d) B.R.Ambedkar
 Karve
10. ----- has started Dalit Movement
a) B.R.Ambedkar b) Namdev Dhasal c) Raja Dhale d) Vaman Mehsram

Q.2 Answer in brief (Any two)

(20)

- 1) Explain the principles of Community Organization
- 2) Describe the Agrarian Movements in India
- 3) Write the principles and strategies of Social Action
- 4) Explain the models of Social Action

Q.3 Answer any one of the following. (Any one) (15)

- 1) Write the models of community organization
- 2) Describe the relationship of social action with other methods of Social Work
- 3) Explain the women movements

Q.4 Short notes (any three) (15)

- 1) Role of Community Organizer
- 2) Scope of Community Organization
- 3) Scope of Social Action
- 4) Narmada Bachao Andolan
